

ده موضوع سلامت جهانی؛

که در سال ۲۰۲۱ از سوی سازمان جهانی سلامت

رصد و پیگیری می‌شود

شناسنامه گزارش

شماره گزارش: ۰۳-۰۰۷-۹۹

عنوان گزارش: ده موضوع سلامت جهانی؛ که در سال ۲۰۲۱ از سوی سازمان جهانی سلامت

رصد و پیگیری می‌شود

مترجم: دکتر سید مرتضی علیزاده رضویان

ویراستار: طیبه مرادی

ناظر: دکتر علی شجاعی

واژه‌های کلیدی: سلامت جهانی، امنیت جهانی، سال ۲۰۲۱، سازمان جهانی سلامت،

کووید-۱۹

تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۹

سال^۱ ۲۰۲۰ برای سلامت جهانی، سال ویرانگری بود. ویروسی که قبلاً ناشناخته بود، در این سال جهان را درنوردید و در کنار نارسایی و بی کفایتی آشکار سیستمهای سلامت، به سرعت علت اصلی مرگ و میر در جهان شد. امروزه خدمات سلامت در همه کشورها، هم با ویروس کووید-۱۹ مبارزه می کنند و هم مراقبتهای حیاتی را برای مردم فراهم می آورند.

از طرف دیگر، این پاندمی مانند طوفانی، پیشرفتهای سلامت جهانی نظیر مبارزه با بیماریهای عفونی و بهبود مراقبت مادر و کودک (را که طی دو دهه گذشته ایجاد شده است) تهدید می کند.

در سال ۲۰۲۱، تمام کشورهای جهان باید مبارزه با کووید-۱۹ را (با توجه به این موضوع که ابزارها و روشهای موثری در این مسیر ایجاد شده اند) ادامه داده و می بایست به سرعت به سمت تقویت و احیای سیستمهای سلامت حرکت کنند تا بتوانند از این ابزارها و روشهای موثر استفاده و آنها را برای جمعیت خود ارائه نمایند و سپس به موضوعات اصلی اجتماعی و زیست محیطی بپردازند؛ چرا که در نتیجه این مسائل اجتماعی و زیست-محیطی، گروههای بزرگتری از جمعیت آسیب می پذیرند.

سازمان جهانی سلامت (WHO) و شرکا آن، در طرف دیگر قضیه قرار دارند. آنها به کشورها در جهت تقویت آمادگی برای پاندمی ها و سایر وضعیتهای اضطراری کمک می کنند. این سازمان به کشورها در کنار یکدیگر بودن و با هم بودن دولتها را (نه تنها در بخش سلامت، بلکه برای سایر بخشها) یادآور می شود و به آنها برای تقویت سیستمهای سلامت و مردم سالم کمک خواهد نمود. در همین راستا به ده موضوع یا مسئله اصلی که در سال ۲۰۲۱ می بایست مورد توجه کشورها قرار گیرد، به شرح زیر اشاره می شود:

۱. ایجاد وحدت و همبستگی جهانی در راستای امنیت جهانی سلامت

سازمان جهانی سلامت (WHO) با کشورها برای بهبود و ارتقاء سطح آمادگی آنها برای مقابله با پاندمی ها و سایر موقعیتهای اضطراری همکاری خواهد کرد. با این وجود برای اینکه این امر به گونه ای موثر اجرا شود، این سازمان باید از همکاری و تعامل کشورها با یکدیگر مطمئن گردد. همانطور که در بالا ذکر شد، این پاندمی بارها و بارها، به همه نشان داد تا زمانی که همه در امنیت نباشند، هیچ کس در امان نخواهد بود.

۱ این گزارش، ترجمه مستندی است که در ۲۴ دسامبر ۲۰۲۰ از سوی مقر سازمان جهانی سلامت منتشر شده و در آدرس زیر قابل دسترس است:

<https://www.who.int/news-room/spotlight/10-global-health-issues-to-track-in-2021>

این سازمان همچنین به حل و مبارزه با وضعیتهای اضطراری سلامت در جوامع انسانی (که به واسطه ویروس کووید-۱۹ تشدید شده اند) کمک خواهد نموده، حمایت و کمک به کشورها را به عنوان هدف قرار می‌دهد تا از آسیب پذیرترین جوامع (نظیر جمعیت‌هایی که در مناطق شهری و کشورهای کوچک جزیره ای سکونت دارند و نیز آنهایی که درگیر نزاع هستند) در برابر خطرات اضطراری سلامتی محافظت نماید.

سازمان جهانی سلامت (WHO) از مشارکت و همکاری‌های موجود برای افزایش نفوذ و قدرت خود استفاده کرده و همکاری‌های جدیدی را با کشورها آغاز خواهد نمود تا یک کارگروه جهانی موارد اضطراری سلامت را برای توسعه، آموزش و استانداردسازی سلامت عمومی باکیفیت و کمکه‌های پزشکی ایجاد نماید. این سازمان همچنین قصد دارد یک بانک زیستی یا بیولوژیک^۱ (یک سیستم مورد توافق جهانی برای به اشتراک گذاری مواد پاتوژن و نمونه های بالینی برای تسهیل در تولید سریع واکسنها و داروهای ایمن و موثر) را ایجاد کند. از طرف دیگر، این سازمان تمرکز خود را بر ایجاد دسترسی به اطلاعات دقیق برای مردم و ادامه همکاری و کار با شرکای اصلی برای محافظت از جوامع در برابر انتشار بیش از حد اطلاعات غیرقابل اعتماد^۲ قرار خواهد داد.

۲. تسریع در دسترسی به تستهای آزمایشگاهی، داروها و واکسن مربوط به کووید-۱۹

یک اولویت اصلی سازمان جهانی سلامت (WHO) در سال ۲۰۲۱، همکاری در جهت حمایت از چهار ستون اصلی شتاب دهنده ACT (ACT-Accelerator)^۳ می‌باشد؛ که عبارت است از دستیابی به دسترسی عادلانه به تستهای آزمایشگاهی، درمانها و واکسنهای موثر و ایمن بیماری کووید-۱۹ و نیز اطمینان از اینکه سیستمهای سلامت قادر به ارائه این تستها، درمانها و واکسنها هستند. راه حل اصلی برای پایان دادن به مرحله حاد این اپیدمی، در دسترس قرار دادن ابزارها و روشهای موثر برای درمان بیماری کووید-۱۹ (برای هر کسی است که به آنها نیاز دارد) بوده تا بتوان بحرانهای اقتصادی و سلامتی ناشی از این بیماری را برطرف نمود.

در پایان سال ۲۰۲۰، به لطف سرعت بی سابقه فناوری و نوآوری های ایجاد شده، چندین روش و ابزار امیدوارکننده برای مبارزه و حذف این بیماری در راه هستند. یکی از چالشهای اصلی و حیاتی برای پاسخگویی

¹ Bio Bank

² Infodemics

³ The Access to COVID-19 Tools (ACT) Accelerator

یک همکاری جهانی پیشگامانه برای تسریع در توسعه، تولید و دسترسی عادلانه به آزمایشات، درمانها و واکسنهای کووید-۱۹ است.

به نیازها، تامین منابع مالی اضطراری برای تدارک و تهیه این روشها و ابزارها است؛ به گونه ای که این روشهای موثر به کلیه مناطقی که به آنها نیاز دارند، برسند.

اهداف شتابدهنده ACT در سال ۲۰۲۱ عبارتند از:

توزیع ۲ میلیارد واکسن، درمان ۲۴۵ میلیون نفر، تاسیس یا استقرار امکانات انجام تست برای ۵۰۰ میلیون نفر در کشورهای با درآمد کم و متوسط و نیز تقویت سیستمهای سلامتی که نیاز به حمایت دارند.

۳. پیشبرد و ارتقاء سلامت برای همه

یکی از آشکارترین درسهایی که این پاندمی به همه ما داده است، مربوط به نتایج حاصل از غافل شدن از سیستمهای سلامت است. در سال ۲۰۲۱، سازمان جهانی سلامت (WHO) برای کمک به کشورها، در کلیه سطوح سازمانی خود (جهانی، منطقه ای و ملی) و نیز با شرکای خود به منظور تقویت سیستمهای سلامت همکاری می نماید تا آنها بتوانند به طور موثرتری به پاندمی کووید-۱۹ پاسخ داده و همچنین خدمات سلامت اساسی مورد نیاز برای تمام سنین (در نزدیکترین نقطه از محل زندگی آنها؛ بدون آنکه دچار فقر شوند) را ارائه دهند.

دو اقدام زیربنایی مهم برای انجام این اقدامات عبارت است از:

استقرار و اجرای برنامه های جدید مراقبتهای اولیه سلامتی (PHC) سازمان جهانی سلامت در کشورها و خلاصه و چکیده پوشش همگانی سلامت (UHC)^۱ (ابزاری که به کشورها کمک می کند تا خدمات سلامتی ضروری مورد نیاز خود را شناسایی و تعیین نمایند. خدماتی مانند اطمینان از اینکه زنان می توانند زایمان امن داشته باشند، کودکان می توانند واکسیناسیون شوند و مردم می توانند برای شناسایی بیماریها، مورد آزمایش قرار گرفته و درمان شوند).

برای تقویت بیشتر این اقدام، لازم است سازمان جهانی سلامت (WHO) در سال ۲۰۲۱ (سالی که منسوب به کادر مراقبت و سلامت است)، کمپین یا کارزار جهانی را برای تقویت نیروهای بخش سلامت راه اندازی نماید.

¹ The UHC compendium

۴. برخورد قاطع با بی عدالتی سلامت

پاندمی کووید-۱۹ توجه ما را به شکاف عمیق بین کشورها و حتی در داخل آنها جلب نموده است؛ تعدادی از این شکافها در حال افزایش و تشدید بوده و حتی خطر عمیق تر شدن این شکافها با گذشت زمان در حال افزایش است.

در سال ۲۰۲۱، سازمان جهانی سلامت (WHO)، آخرین اطلاعات خود را منتشر خواهد نمود و تعهدات بین المللی (و کارهای موجود) را برای پیشرفت در مسیر پوشش همگانی سلامت (UHC) و پرداختن به مجموعه گسترده تری از عوامل موثر بر سلامت ایجاد خواهد کرد. این سازمان، با کشورها برای رصد و پرداختن به موضوع بی عدالتی سلامت ناشی از مسائل مهمی نظیر درآمد، جنسیت، نژاد، سکونت در روستاهای دورافتاده و نقاط محروم شهری و حاشیه شهرها، تحصیلات، وضعیت کار/ اشتغال و نیز ناتوانی همکاری خواهد نمود.

این سازمان بر قسمتهایی از بخش سلامت متمرکز می شود که از طریق آنها بتواند از دسترسی عادلانه به خدمات باکیفیت سلامت برای مردم در طول دوره مراقبت، اطمینان حاصل کرده و همچنین با سایر بخشها برای پرداختن به عوامل اجتماعی و زیست محیطی مرتبط با سلامتی همکاری نماید.

بخشی از کمپین یا کارزار سالانه این سازمان، در روز جهانی سلامت (در ۷ آوریل ۲۰۲۱) به موضوع پرداختن به بی عدالتی سلامت خواهد پرداخت و برای آن در سطح جهانی فراخوان می دهد.

۵. ایجاد رهبری جهانی در علم و داده ها

سازمان جهانی سلامت (WHO) آخرین پیشرفتهای علمی در مورد کووید-۱۹ و پس از آن را رصد و ارزشیابی خواهد نمود تا فرصتهای استفاده از این پیشرفتها را در جهت بهبود سلامت جهانی شناسایی و تعیین نماید. این سازمان برتری، مرتبط بودن و تاثیر را در اصلی ترین عملکردهای فنی خود تایید و تقویت خواهد کرد تا بهترین توصیه های مبتنی بر شواهد را برای سلامت عمومی در سطح جهان در خصوص موضوعات مختلف از آلزایمر گرفته تا زیکا (Zika) ارائه دهد.

سازمان جهانی سلامت (WHO) همچنین از طریق تلاشهایی مانند بسته فنی اصلاح شده SCORE^۱، از تقویت ظرفیت سیستمهای داده‌ای و اطلاعاتی سلامت کشورها در راستای گزارشدهی میزان پیشرفت در اهداف توسعه پایدار^۲ مرتبط با سلامت، حمایت خواهد کرد.

۶. احیای دوباره تلاشها برای مقابله با بیماریهای واگیر

در دهه‌های اخیر، سازمان جهانی سلامت (WHO) و شرکای آن برای پایان دادن به بیماریهای فلج اطفال، ایدز، سل و مالاریا و نیز پیشگیری از اپیدمی‌هایی مانند سرخک و تب زرد قاطعانه تلاش کرده‌اند. در سال ۲۰۲۰، بیماری کووید-۱۹ بسیاری از این تلاشها را به عقب برگرداند. بنابراین در سال ۲۰۲۱، سازمان جهانی سلامت (WHO) به کشورها برای واکسیناسیون فلج اطفال و سایر بیماریهایی که مردم در این دوره از آنها غافل شده‌اند، کمک خواهد کرد. به عنوان محرکی برای انجام این اقدامات، این سازمان به افزایش دسترسی به واکسیناسیون ویروس پاپیلومای انسانی (HPV)^۳، در قالب کوشش جهانی برای خاتمه دادن به سرطان رحم می‌پردازد؛ که این اقدام را در سال ۲۰۲۰ آغاز نموده است.

از طرف دیگر، این سازمان به همراه شرکای کاری خود، نقشه راه ۱۰ ساله‌ای را برای بیماریهای گرمسیری فراموش شده (NTDs)^۴ استقرار خواهد داد تا طی آن به اهداف جهانی و نقاط عطف موجود در این نقشه راه برای پیشگیری، کنترل و ریشه‌کنی ۲۰ بیماری گرمسیری فراموش شده (NTDs) دست یابد. علاوه بر این، سازمان جهانی سلامت (WHO) تلاشهای خود را برای پایان دادن به بیماریهای ایدز، سل و مالاریا و ریشه‌کنی هپاتیت ویروسی تا سال ۲۰۳۰ تشدید خواهد نمود.

۷. مبارزه با مقاومت دارویی

تلاشهای جهانی برای پایان دادن به بیماریهای عفونی، تنها هنگامی موفق خواهد بود که داروهای موثری برای درمان آنها وجود داشته باشد. بنابراین حفظ و استفاده درست از مواد آنتی میکروبیها، برای سازمان جهانی سلامت (WHO) و شرکای این سازمان (نظیر سازمانهای غذا و کشاورزی، نهادهای مرتبط با سلامت حیوانات

^۱ Revamped SCORE Technical Package

یک بسته فنی شامل پنج مداخله اساسی برای تقویت داده‌ها و سیستمهای اطلاعاتی سلامت کشورها است و دولتها را قادر می‌سازد تا پیشرفت به سمت اهداف توسعه پایدار مربوط به سلامت و اولویتهای ملی و منطقه‌ای خود را رصد و پیگیری کنند.

^۲ Sustainable Development Goals (SDGs)

^۳ Human Papilloma Virus (HPV)

^۴ Neglected Tropical Diseases (NTDs)

یا همان سازمانهای دامپزشکی در کشورها) و تمام ذینفعان این بخشها، امری ضروری و حیاتی است. گروه جدید رهبری جهانی برای مقاومت میکروبی که شامل کلیه مسئولان صنایع و رهبران سیاسی است، برای اولین بار در ژانویه سال ۲۰۲۱ تشکیل جلسه خواهند داد تا در مورد روشهای تسریع کننده در مسیر حذف این چالش حیاتی بحث و گفتگو نمایند. در عین حال، سازمان جهانی سلامت (WHO) پایش جهانی را تقویت و بیشتر خواهد نمود و حمایت خود را از برنامه های عملیاتی ادامه داده تا این اطمینان حاصل شود که موضوع مقاومت دارویی^۱ در برنامه های آمادگی در برابر موارد اورژانسی و اضطراری و نیز تقویت سیستمهای سلامت مورد حمایت قرار می گیرد.

آخرین برآورد سازمان جهانی سلامت (WHO) نشان می دهد در سال ۲۰۱۹، ۷ مورد از ۱۰ مورد اول علل مرگ و میر در جهان مربوط به بیماریهای غیرواگیر (NCDs) است. در سال ۲۰۲۰، نشان داده شد که افراد مبتلا به بیماریهای غیرواگیر (NCDs)، بسیار مستعد ابتلا به کووید-۱۹ هستند و دسترسی به برنامه های غربالگری، درمان و سایر خدمات موردنیاز برای بیماران نظیر بیماران مبتلا به انواع مختلف سرطانها، دیابت و بیماریهای قلبی بسیار حیاتی و ضروری است. تمرکز اصلی در سال ۲۰۲۱، بر برنامه جدید مبارزه جهانی با دیابت و کمپین یا کارزاری برای کمک به خلاصی صد میلیون نفر از دخانیات خواهد بود.

سازمان جهانی سلامت (WHO) همچنین شاهد اثر تخریبی پاندمی و تعطیلی های گسترده، تهدید شدن امنیت اقتصادی، ترس و ناامنی یا عدم اطمینان متعاقب آنها بر سلامت روان همه مردم جهان بوده است. در سال ۲۰۲۱، این سازمان از تلاشها و برنامه های مختلف برای گسترش خدمات و مراقبتهای سلامت روان مبتنی بر جامعه برای افرادی که در مناطق متاثر از مصیبت و بحران زندگی می کنند، حمایت خواهد کرد.

۹. بازسازی جهان بهتر از گذشته

پاندمی کووید-۱۹ از برخی جهات، به عنوان نقطه حیاتی و اساسی در طول تاریخ بشر به شمار می رود و فرصت منحصر به فردی را برای ساختن دنیای بهتر، سبزتر و سالم تر فراهم می آورد. بیاینه ای با عنوان "بازگشت توأم با سلامتی از پاندمی کووید-۱۹"، دارای اهدافی نظیر پرداختن به تغییرات آب و هوایی و سلامتی، کاهش آلودگی هوا و بهبود کیفیت آب و هوا است؛ که می تواند نقش مهمی را در زمینه بازسازی بهتر جهان داشته باشد.

¹ Drug resistance

کنفرانسی در ژوئن ۲۰۲۱ برگزار خواهد شد که بر حمایت از سلامت در جوامع، جزایر و کشورهای کوچک در حال توسعه تمرکز خواهد نمود. در ضمن، این سازمان پیشنهاداتی را برای کمیسیون مشترک ۲۰۲۰ لنست، یونیسف و سازمان جهانی سلامت^۱ خواهد داشت تا اطمینان حاصل نماید که زمین، سیاره‌ای سالم‌تر برای فرزندان و نسلهای بعدی خواهد بود. این سازمان در راستای بهبود سیستمهای غذایی و تغذیه‌ای در سطح جهان، اقدامات و فعالیتهای خود را (نظیر استراتژی جهانی در خصوص امنیت غذایی و اجلاس سیستمهای تغذیه‌ای در مقر سازمان ملل در ماه سپتامبر) ادامه خواهد داد.

۱۰. اقدام دارای وحدت و همبستگی

یکی از اصول کلیدی و مهم سازمان جهانی سلامت (WHO) که در طول مبارزه با کووید-۱۹ بر آن تاکید داشته است، ضرورت نشان دادن همبستگی و وحدت بیشتر (میان کشورها، سازمانها، جوامع و افراد) در عمل و اجرای امور مرتبط با این پاندمی است تا شکافهای موجود (که ممکن بود ویروس آنها را مورد حمله قرار دهد) را از میان برداشته و از تشدید آنها جلوگیری نماید.

در سال ۲۰۲۱، سازمان جهانی سلامت (WHO) این موضوعات را اولویت بندی خواهد نمود تا ظرفیتهای ملی را از طریق کار با کشورهای عضو و به کمک ابتکارات جدید و نوآوریها (نظیر کار با افراد جوان، تقویت و توسعه همکاریها با جامعه مدنی و بخش خصوصی و نیز مشارکت و همکاری با ساختار جدید سازمان جهانی سلامت) ایجاد نماید. ظرفیت نهادی این سازمان که شامل همکاریهای جدید علمی و آکادمی سازمان^۲ است، به سرعت ایجاد و توسعه خواهد یافت.

¹ The 2020 WHO/UNICEF/Lancet Commission

² The WHO Academy

آکادمی سازمان جهانی سلامت، پلتفرم یا بستری برای به استفاده از آخرین دانش در مورد چگونگی یادگیری افراد در راستای افزایش اثربخشی، کارایی و پیامد یادگیری مادام العمر در بخش سلامت است.

این گزارش، ترجمه مطالب منتشر شده از سوی سازمان جهانی سلامت می باشد:

World Health Organization. 10 global health issues to track in 2021. 24 December 2020. Available from: <https://www.who.int/news-room/spotlight/10-global-health-issues-to-track-in-2021>. Access date: 01/10/2021.

خواهشمند است به منظور افزایش غنی و اعتبار علمی ویرایش های بعدی، نظرات ارزشمند خود را از طریق نشانی زیر با ما در میان بگذارید:

nchir@ihio.gov.ir

کلیه حقوق متعلق به مرکز ملی تحقیقات بیهوشی سلامت می باشد و استفاده از مطالب با ذکر منبع بلامانع است.